

Teorie grafů

Matematika III, 8. cvičení

Pojmy k zopakování

- Graf, stupeň vrcholu, kružnice, cesta, cyklický žebřík
- Úplný graf, bipartitní graf, úplný bipartitní graf
- Izomorfismus grafů
- Skóre grafu
- Souvislost grafu, hranová a vrcholová souvislost
- Prohledávání grafu do hloubky, do šířky

Příklad 136. Určete, kolik hran mají následující grafy: K_6 , $K_{5,6}$, C_8 .

Výsledek. K_6 má 15 hran, $K_{5,6}$ má 30 hran, C_8 má 8 hran.

Příklad 137. Určete, kolik hran musíme přidat do kružnice o n vrcholech, abychom dostali úplný graf.

Výsledek. $\frac{n(n-1)}{2} - n$

Příklad 138. Určete, kolik hran musíme přidat do úplného bipartitního grafu $K_{m,n}$, abychom dostali úplný graf.

Výsledek. $\frac{(m+n)(m+n-1)}{2} - m \cdot n$.

Příklad 139. Definujme úplný tripartitní graf následovně. Uvažujme tři po dvou disjunktní množiny vrcholů V_1, V_2, V_3 . Hranou spojíme každé dva vrcholy, pokud neleží oba dva ve V_i pro nějaké $i \in \{1, 2, 3\}$. Pokud $|V_1| = r, |V_2| = s, |V_3| = t$, označme úplný tripartitní graf symbolem $K_{r,s,t}$. Nakreslete $K_{1,2,3}$, $K_{2,2,2}$, $K_{2,3,3}$.

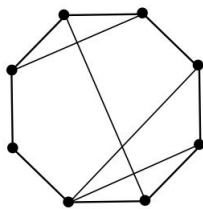
Příklad 140. Určete, kolik existuje navzájem neizomorfních úplných bipartitních grafů s 1001 hranami.

Výsledek. 4

Příklad 141. Určete, kolik vrcholů má cyklický žebřík s 2010 hranami.

Výsledek. 1340

Příklad 142. Zadejte následující graf maticí sousednosti.

Výsledek.

Jeden z možných výsledků:

$$\begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

Příklad 143. Dostanete orientovaný graf reprezentovaný maticí sousednosti A . Určete, jaký graf bude zadávat transponovaná matice této matice.

Příklad 144. Dokažte, že součet stupňů všech vrcholů v libovolném jednoduchém grafu je sudý.

Příklad 145. Kolik je všech cyklů v grafu K_6 ?

Výsledek. $\binom{6}{3} + 3 \cdot \binom{6}{4} + 24\binom{6}{5} + 120\binom{6}{6}$.

Příklad 146. Dokažte, že v každém jednoduchém grafu o více než jednom vrcholu existuje dvojice vrcholů se stejným stupněm.

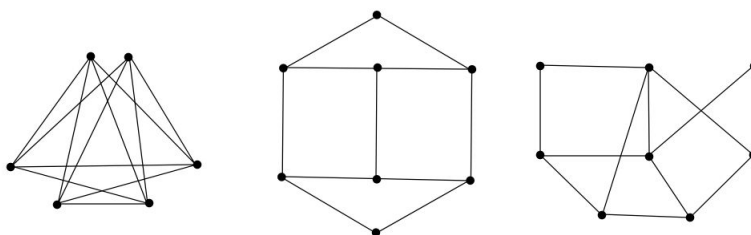
Příklad 147. Na konferenci se sešlo n matematiků a několik z nich si navzájem potřásl rukou. Dokažte, že mezi nimi existují dva matematici, kteří si potřásl rukama se stejným počtem lidí.

Nápověda: Využijte předchozí příklad.

Příklad 148. Sešlo se 5 lidí. Je možné, že se každý z nich zná s právě třemi ostatními (předpokládejte, že známost je symetrická)?

Výsledek. Ne

Příklad 149. Určete, který z následujících grafů je bipartitní. Své tvrzení dokažte.

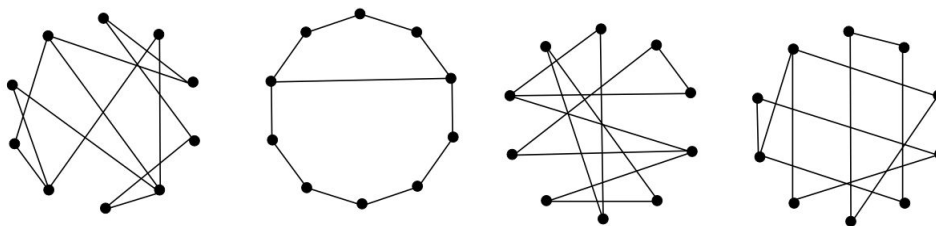
Výsledek. První ne, další dva ano.

Příklad 150. Uved'te příklad dvou neizomorfních grafů o šesti vrcholech, každý stupně 2.

Příklad 151. Dokažte, že neexistují dva neizomorfní grafy o pěti vrcholech, každý stupně 2.

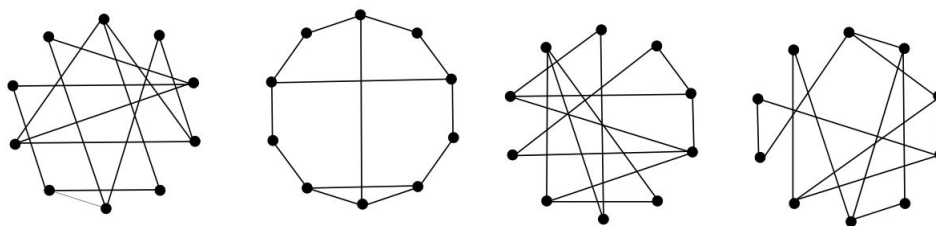
Příklad 152. Dokažte, že dva grafy jsou izomorfní, jsou-li izomorfní jejich doplňky.

Příklad 153. Určete všechny dvojice izomorfních grafů.

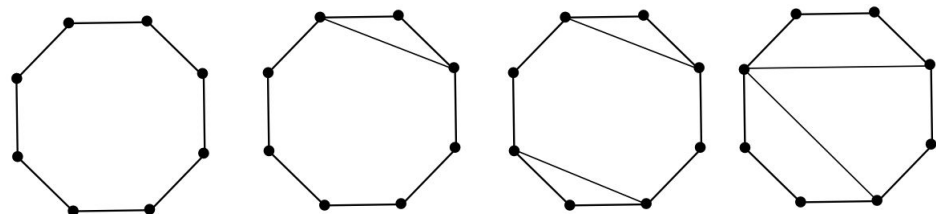
Výsledek. Druhý, třetí a čtvrtý graf jsou navzájem izomorfní.

Příklad 154. Rozhodněte, které dva z uvedených grafů jsou izomorfní. Daný izomorfismus popište.

Výsledek. Poslední dva grafy jsou izomorfní

Příklad 155. Určete, kolik navzájem neizomorfních grafů můžeme dostat přidáním jedné hrany do následujících grafů.

Výsledek. 3,9,6,16

Příklad 156. Nakreslete všechny neizomorfní grafy na

1. 2 vrcholech
2. 3 vrcholech
3. 4 vrcholech
4. 5 vrcholech

Příklad 157. Kolik existuje neizomorfních grafů s 6 vrcholy, všemi stupně 3?

Nápověda: Uvažujte doplňky grafů.

Výsledek. 2

Příklad 158. Dokažte, že pro každé přirozené číslo n existuje graf se skórem

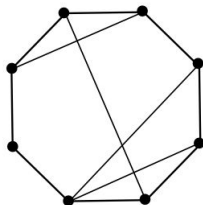
$$(0, 1, 1, 2, 2, 2, 3, 3, 3, 3, 4, 4, 4, 4, 4, \dots, n, \dots, n).$$

Příklad 159. Určete všechna nezáporná celá čísla a pro která existuje graf se skórem

1. $(1, 5, 5, 6, 6, 7, 8, 9, 9, 11, 11, a)$

2. (4, 6, 6, 9, 9, 9, 9, 10, 11, 11, 11, a)

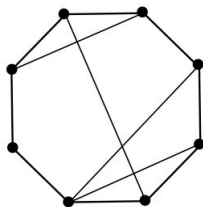
Příklad 160. Uved'te příklad grafu, který má stejné skóre jako graf na obrázku a přesto není s tímto grafem izomorfní.

Příklad 161. Nakreslete všechny navzájem neizomorfní grafy se skórem (3, 3, 3, 3, 3, 3, 6).

Výsledek. 2

Příklad 162. Určete, kolik podgrafů izomorfních C_3 obsahuje následující graf.

Výsledek. 3

Příklad 163. Určete, kolik podgrafů izomorfních C_3 obsahuje graf K_n .

Výsledek. $\binom{n}{3}$

Příklad 164. Kolik podgrafů úplného grafu K_{10} je izomorfních kružnici C_4 ?

Výsledek. $3 \cdot \binom{10}{4}$

Příklad 165. Určete, kolik nejvíce komponent souvislosti může mít graf s 2010 vrcholy, každým stupně 4.

Výsledek. 402

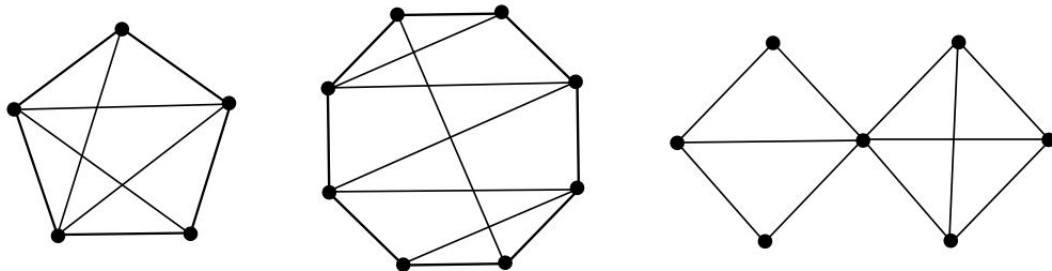
Příklad 166. Určete, kolik nejméně hran musí mít graf na 12 vrcholech, aby jeho stupeň (vrcholové) souvislosti byl 3.

Výsledek. 18

Příklad 167. Určete, kolik nejvíce hran může mít graf na 10 vrcholech, který se skládá ze tří komponent souvislosti.

Výsledek. 28

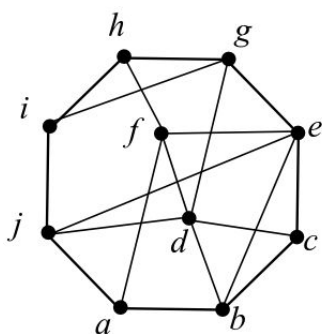
Příklad 168. Určete vrcholovou i hranovou souvislost následujících grafů:

Výsledek.

1. 3,3
2. 3,3
3. 1,3

Příklad 169. Určete, v jakém pořadí vrcholů byste prohledávali tento graf do šířky a v jakém pořadí vrcholů do hloubky, prohledáváte-li z vrcholu a .

Výsledek.

1. šířka: $a, b, f, j, c, d, e, h, i, g$
2. hloubka: $a, b, c, d, g, e, j, i, h, f$

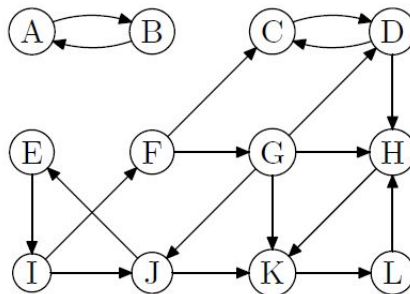
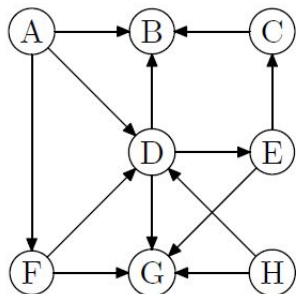
Příklad 170. Určete, v jakém pořadí vrcholů byste prohledávali tento graf zadaný seznamem následníků do šířky a v jakém pořadí vrcholů do hloubky, prohledáváte-li z vrcholu a .

a	b	c	d	
b	a	e	f	g
c	a	g	h	
d	a			
e	b	i		
f	b	i		
g	b	c	h	
h	c	g		
i	e	f		

Výsledek.

1. šířka: $a, b, c, d, e, f, g, h, i$
2. hloubka: a, b, e, i, f, g, c, h

Příklad 171. Oba orientované grafy na následujících obrázcích projděte pomocí průchodu do hloubky. Pokud si v některém kroku můžete vybrat z několika vrcholů, tak si vždy vyberte ten abecedně nejmenší z nich.

Výsledek.

1. a, b, d, e, c, g, f, h
2. $a, b, c, d, h, k, l, e, i, f, g, j$